

For at gaae noget længere ned, kan man maaffee ogsaa gjerne oversføre Billedet paa Rjoretøier i det Hele taget, idet det vilde være usfordeelig t. Ex. at benytte en Fragtvognsbefordring til det, der ligesaa godt og ligesaa hurtigt kan befordres ved Hjælp af et Genspænderfjoretøi. Det er denne sidste Misforstaaelse, som vi her i Landet i altfor høi Grad ere komne ind paa, idet vi — for at blive ved Billedet — have brugt Fragtvognsbefordring, hvor vi ikke behøvede det, en Befordring, der har været og endnu i dette Øieblik er meget for dyr. Det er denne Feil, vi især maae komme bort fra, naar Jernbanenettet skal udvides til de Egne, hvor der er en endnu tyndere Befolkning. Jeg vil endnu fremstille et andet Billede; hentet fra Dampen. Naar man nemlig paa den ene Side tænker sig de største Maskiner, som trække de største Skibe, og man paa den anden Side tænker sig andre Maskiner, der benyttes af de smaa Dampbaade, der befare Canalerne, ville vi see, at det, vi i Henhold til dette Billede under vore Forhold efterligne, er Anvendelsen af de store Maskiner, skjøndt vi, under vore nuværende Forhold, eller dog i alt Fald under vor fremtidige Udvikling, aldeles nødvendigt bør foretrække det Mindste i Billedet. Dernæst skal jeg anføre som Beviis for den Paastands Nødvendighed, som jeg har tilladt mig at fremspøge, at Jernbanen fra Kjøbenhavn til Korsør den Dag idag og i en ikke ringe Fremtid vilde kunne drives med Locomotiver af den halve Vægt paa smalle Spor og tillade Publicum ikke saa flere Begvemmeligheder, end den sjællandske Jernbane nu tilbyder. Det vil sige: Den nævnte Jernbane kunde tilbyde hyppigere Tog og lavere Taxter, og dette vilde igjen virke relgjørende paa den gjennemgaaende Trafik. Den Bekostning, som vilde være sparet, naar man tænker sig Jernbanen anlagt saaledes fra Begyndelsen af, vilde være omtrent 200,000 Rb. pr. Mil, og denne Besparelse vilde, selv affect fra den øvrige større Trafik, der vilde være fremkaldt, have medført for Actionairerne mindst 3 pCt. større Rente af Anlægscapitalen,

end de nu faae; tænker man sig, at disse 200,000 Rb. med Rente og Rentens Rente i 18 Aar vilde kunne være fordoblet, eller tænker man sig denne Capital t. Ex. efter 18 Aars Forløb anvendt til at anlægge dobbelt Spor paa Banen, saa vilde der paa en saadan Bane, som i det Hele kun vilde have kostet det, som den sjællandske Bane nu har kostet fra Begyndelsen af, kunne befordres mange Gange saamange Personer og mange Gange saameget Gods, som der nu befordres paa denne Bane. Hvis de Penge, der nu i det Hele ere anvendte og bevilgede til Jernbaner, nemlig omtrent ialt 30 Millioner, vare anvendte efter det smalsporede lette System, saa vilde Danmark for den samme Sum kunne have havt henimod det dobbelte Antal Mil Jernbaner imod, hvad det nu har, og det vil igjen sige, at vi vilde kunne have havt Jernbaner omtrent i enhver Kroeg af Landet, hvor vi nu have Hovedlandeie. Jeg bebreider ikke de Mænd Noget, som fra Først af ere slaaede ind paa det nuværende System, men jeg bebreider de Mænd, som maae kunne overskue disse Forhold, at de ikke have Kraft til at bryde med et forældet Langsystem, som dog maa brydes, hvis overhovedet vor Jernbanedevikling skal fortsættes i en saadan Retning, at det nogenlunde kan betale sig og vi i det Hele taget nogenlunde kunne være tjente dermed. Det er min Overbeviisning, at hvis der ikke netop under Behandling af det foreliggende Lovforslag brydes med det gamle forældede Princip, som kun passer paa Forhold, der ere mange Gange større end vore, saa vil det være til ubodelig Skade for vort Fædrelands Udvikling i Fremtiden. — Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt vi skulle udsætte denne Sags Behandling — Noget, hvortil der synes at være Tilbøielighed hos de foregaaende Talere — eller fortsætte den, da er det min bestemte Overbeviisning, at Danmark ikke har Raad til nu at lade være med at anstaffe sig disse Baner. De 30 Millioner, som vi allerede have anvendt til Jernbaner, forrente sig paa Grund af disses mindre